

Utrecht: experiment met basisinkomen

Sociale zekerheid Gemeente wil bijstandsgerechtigden op proef een uitkering geven zonder tegenprestatie.

Door onze correspondent
Anne Vegterlo

UTRECHT. Utrecht wil als eerste van de vier grote steden gaan experimenteren met het basisinkomen. Dat maakte wethouder Victor Everhardt (Werk en Inkomen, D66) gisteren bekend. Het college staat achter zijn idee. Na de zomer moet het project van start gaan.

Wat begon als een discussie, aangezwengeld door opiniemaker Rutger Bregman, is inmiddels een serieuze vraag van veel gemeenten: wat gebeurt er als we iedereen een basisinkomen geven? Steden als Groningen, Nijmegen en Wageningen maakten al eerder kenbaar het basisinkomen te willen proberen.

„Het basisinkomen is een princi-

piële ‘welles-nietesdiscussie geworden’, zegt Everhardt. „Maar we weten eigenlijk nog helemaal niet hoe het in de praktijk werkt. Daar kunnen we alleen achter komen door het gewoon een poosje te proberen.”

Het Utrechtse experiment gaat zich alleen richten op mensen die een bijstandsuitkering krijgen. Everhardt: „Het aanvragen van een uitkering is nu erg complex. Mensen moeten voldoen aan enorm veel regels en verplichtingen. Dat levert angst en stress op. Met als resultaat dat mensen zich er tegen verzetten en aan de zijlijn blijven staan.”

Wie maandelijks een bedrag krijgt zonder regels en controle, heeft eerder de mogelijkheid zich te ontplooiën, denkt Everhardt. „Ik vind het interessant om te kijken of iemand passief

thuis gaat zitten of een zinvolle bijdrage gaat leveren aan de samenleving. Dat kan allebei gebeuren.”

Het experiment is opgezet in samenwerking met de Universiteit Utrecht. De deelnemers worden verdeeld over verschillende groepen met verschillende regels. Bijvoorbeeld een groep waarbij beloningen en tegenprestaties gelden en een groep met een basisinkomen zonder verdere ver-

plichtingen. Daarnaast is er een controlegroep waarvoor de huidige regels gelden. „We moeten de deelnemers minstens een jaar volgen, willen we er conclusies aan kunnen verbinden”, zegt Everhardt.

Voor invoering van het basisinkomen is nog een struikelblok: er is toestemming nodig van het Ministerie van Sociale Zaken. Want gemeenten kunnen zonder medewerking van het Rijk niet zomaar de regels omzeilen.

In een ‘expertmeeting’ die eind juni plaatsvindt, zullen afgevaardigden van verschillende gemeenten hun plannen bespreken. Ze willen gezamenlijk het Rijk vragen om meer experimenteerruimte buiten de bestaande wet- en regelgeving. Volgende week is er een Tweede Kamerdebat over het basisinkomen.

Wethouder **Victor Everhardt**